

OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARDA İNCE MOTOR BECERİLER VE DUYUSAL İŞLEMLEME SÜREÇLERİNİN İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

Tuba KOÇAK

ORCID: 0009-0003-8515-7647
BEZMİÂLEM VAKIF ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ERGOTERAPİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

MEZUNİYET TARİHİ: 15/09/2025

DANIŞMAN

Dr. Öğr. Üyesi Gülşah ZENGİN YAZICI
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3348-5422>
BEZMİÂLEM VAKIF ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ ERGOTERAPİ ANABİLİM DALI
İSTANBUL – TÜRKİYE
gulsah.zengin@bezmialem.edu.tr

TEZ ÖZETİ

Okul öncesi dönem, çocukların sosyal, bilişsel ve akademik açılarından gelişime ve değişime açık olduğu kritik bir dönemdir. Bu dönemde ince motor becerilerin gelişimi önemli ölçüde çocuğun çevreden aldığı duyuşsal uyarılardan etkilenmektedir. Bu çalışma okul öncesi çocuklarda ince motor beceriler ve duyuşsal işleme süreçleri arasındaki ilişkiyi incelemek için planlanmıştır. Çalışmaya 4- 6 yaş aralığındaki tipik gelişim gösteren 77 çocuk dahil edilmiştir. Çalışma Kırşehir Ergoterapi ve Danışmanlık Merkezinde yürütülmüştür. Katılımcıların demografik bilgileri Sosyodemografik Bilgi Formu ile değerlendirilmiştir. İnce motor becerilerini değerlendirmek için Bruininks-Oseretsky Motor Yeterlilik 2 Testi Kısa Formu (BOT2 KF) ve duyuşsal işleme süreçlerini değerlendirmek için ise Duyu Profili Anketi (DPA) kullanılmıştır. Demografik değişkenlere göre ince motor becerilerin karşılaştırılmasında ise iki grup olduğu durumlarda Mann-Whitney U testi ve ikinin üzerinde grup olduğunda ise Kruskal-Wallis H testi kullanılmıştır. İnce motor beceriler ile duyuşsal işleme süreçlerinin ilişkisini incelemek için Spearman Korelasyon Testi kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS versiyon 26 kullanılmış olup, tüm analizlerde istatistiksel anlamlılık düzeyi olarak $p < 0.05$ kabul edilmiştir. Cinsiyet açısından erkek çocukların ince motor beceri puanlarının kız çocuklara göre anlamlı derecede daha yüksek olduğu bulunmuştur ($p = 0,011$). Dominant el kullanımına göre yapılan karşılaştırmada da sol elin ince motor entegrasyonunun sağ ele göre anlamlı derecede daha iyi olduğu bulunmuştur ($p = 0,046$). Ekran kullanım süresi ile ince motor doğruluk ve toplam ince motor beceri arasında güçlü düzeyde, pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır ($p = 0,025$, $r = 0,856$). İnce motor beceriler ile yaş arasında istatistiksel açıdan pozitif yönlü, güçlü ve anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir ($p < 0,001$, $r = 0,682$). İnce motor beceriler ile duyuşsal işleme becerileri arasındaki korelasyonlara bakıldığında, dokunma işlemi ve çoklu duyuşsal işlem ile ince motor entegrasyon arasında güçlü düzeyde, pozitif yönde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki; oral işleme, hareket ve vücut pozisyonu ve duyuşsal işlemenin davranışsal sonuçları ile ince motor beceriler arasında güçlü düzeyde, pozitif yönlü ve anlamlı ilişkiler ve tepki verme eşiğini tanımlayan maddeler ile yalnızca ince motor entegrasyon arasında istatistiksel olarak zayıf düzeyde, pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p < 0.05$). Duyuşsal faktörler ile ince motor becerilerin korelasyonuna bakıldığında, duyuşsal girdi arama ile ince motor entegrasyon ve toplam ince motor beceriler arasında pozitif yönlü zayıf düzeyde ilişki; duyuşsal tepki ile ince motor entegrasyon arasında pozitif yönlü orta düzeyde ilişki; oral duyuşsal hassasiyet ile

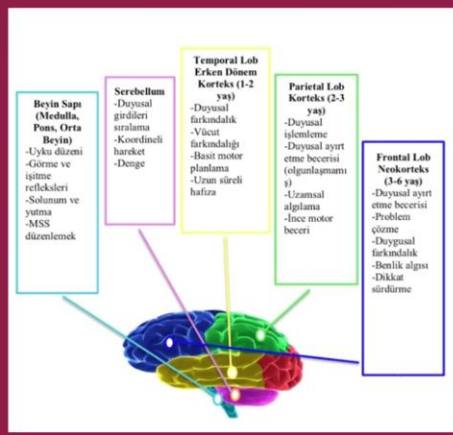
ANAHTAR KELİMELER

- Duyusal İşleme
- Okul Öncesi Dönem
- İnce Motor Beceriler
 - Ergoterapi
 - Çocuk Gelişimi

İLETİŞİM

235331005@bezmialem.edu.tr

Teziniz ile ilgili bir fotoğraf ekleyiniz.

ince motor doğruluk arasında pozitif yönlü orta düzeyde ilişki ve algısal ince motor ile tüm ince motor beceriler arasında pozitif yönlü güçlü düzeyde ilişki bulunmuştur ($p < 0.05$). Duyusal çeyrekler ile ince motor beceriler arasındaki korelasyonlara bakıldığında, duysal araştırma/arayış profili ile tüm ince motor beceriler arasında pozitif yönlü ilişki ve duysal hassasiyet profili ile ince motor entegrasyonu arasında pozitif yönlü orta düzeyde ilişki bulunmuştur ($p < 0.05$). Bu çalışma, okul öncesi dönemdeki çocukların duysal işleme süreçleri ile ince motor xi becerileri arasındaki ilişkiyi çok boyutlu olarak inceleyerek literatüre katkı sunmaktadır. Elde edilen sonuçlarda dokunma, oral ve çoklu duysal işleme gibi birçok duysal alanda güçlü pozitif ilişkilerin bulunması, duysal uyarıların etkin şekilde işlendiği çocuklarda ince motor entegrasyonun daha gelişmiş olabileceğine işaret etmektedir. Ayrıca, yaş, cinsiyet, dominant el kullanımı ve ekran süresi gibi demografik ve çevresel faktörlerin de ince motor beceriler üzerinde anlamlı etkiler oluşturduğu tespit edilmiştir. Bu bulgular, ergoterapi müdahale planlarının çocuğun duysal profiline göre yapılandırılması gerektiğini ve erken yaşta yapılan duysal açıdan zenginleştirilmiş çevrenin ince motor beceri gelişimini olumlu yönde etkileyebileceğini göstermektedir. Sonuç olarak bu çalışma, ergoterapi uygulamalarında duysal işleme becerilerinin değerlendirilmesinin, ince motor becerilerin geliştirilmesine yönelik müdahale planlarının oluşturulmasında önemli bir kriter olduğunu göstermektedir. Özellikle okul öncesi dönemde hem duysal işleme hem ince motor becerilerde yapılan erken değerlendirmelerin, çocukların gelişimi açısından önemli olduğunu düşünmekteyiz.

TEZ SONUÇLARININ UYGULAMA ALANLARI

Bu çalışmanın sonuçları, okul öncesi çocuklarda ergoterapi uygulamalarının planlanmasında yol gösterici niteliktedir. İnce motor becerilerin duysal işleme süreçleriyle ilişkili olması, değerlendirme ve müdahalelerde duysal profillerin dikkate alınması gerektiğini göstermektedir. Özellikle ergoterapi, özel eğitim ve okul öncesi eğitim ortamlarında duysal temelli etkinliklerin artırılması uygulama alanı oluşturmaktadır.

Bulgular, aileler ve öğretmenler için de önemli ipuçları sunmaktadır. Çocukların ekran süresinin sınırlandırılması, hareket ve duysal deneyimleri destekleyen oyun ve aktivitelerin planlanması, motor gelişim açısından uygulamaya dönük katkılar sağlayabilir. Ayrıca elde edilen veriler, çocuk gelişimi ve sağlık profesyonellerinin erken dönemde yapacakları değerlendirmeler için rehber niteliğindedir.

AKADEMİK FAALİYETLER

Koçak T., Zengin Yazıcı G., Uğurlu U. (2025). Tipik Gelişim Gösteren Bir Çocukta Duyu Bütünleme Temelli Ergoterapi Müdahalesinin Duyusal İşleme ve İnce Motor Becerilere Etkisi, 8. Uluslararası Sağlık Bilimleri ve Yaşam Kongresi- IHSLC, Nisan 16-19, 2025, Burdur, Türkiye.

OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARDA EKRAN MARUZİYETİNİN MOTOR BECERİLER ve DUYUSAL İŞLEMLEME ÜZERİNE ETKİSİ

Merve YILDIRIM

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4168-4878>

BEZMİÂLEM VAKIF ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ERGOTERAPİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

MEZUNİYET TARİHİ: 15/09/2025

DANIŞMAN

Dr. Öğr. Üyesi Gülşah ZENGİN YAZICI

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3348-5422>

BEZMİÂLEM VAKIF ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ ERGOTERAPİ ANABİLİM DALI
İSTANBUL – TÜRKİYE
gulsah.zengin@bezmialem.edu.tr

TEZ ÖZETİ

Son yıllarda dijital teknolojilerin hızla gelişmesiyle birlikte ekran temelli cihazlar çocukların günlük yaşamının ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Özellikle erken çocukluk döneminde, ekran kullanımının artması çocukların gelişimsel açıdan doğal yaşantılardan uzaklaşmasına neden olmaktadır. Bu dönemde çocuklar, çevreyle kurdukları fiziksel etkileşimler aracılığıyla motor beceriler, duyuşal bütünleme ve sosyal-duyuşal beceriler gibi çok boyutlu gelişim alanlarını desteklemektedir. Ancak ekran maruziyetinin artması, çocuğun aktif oyun, sosyal etkileşim ve duyuşal-motor uyarılara erişimini sınırlamakta; bunun sonucunda gelişimsel gecikmeler, dikkat problemleri ve davranışsal düzensizlikler görülebilmektedir. Bu araştırmanın amacı, 4-6 yaş arası okul öncesi çocuklarda günlük ekran maruziyet süresinin motor beceriler ve duyuşal işleme üzerindeki etkilerini incelemektir. Araştırma grubunu, günlük ekran süresi 2 saat ve üzeri olan 39 çocuk; kontrol grubunu ise 2 saatin altında ekran süresine sahip 42 çocuk oluşturmuştur. Veri toplama araçları olarak Sosyodemografik Bilgi Formu, Bruininks-Oseretsky Motor Yeterlilik Testi-Kısa Formu (BOT2-KF) ve Duyu Profili Anketi (DPA) kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS versiyon 26 programı kullanılmıştır. Araştırma ve kontrol grubun karşılaştırılmasında veriler normal dağılıyorsa Bağımsız Örneklem t-Testi, veriler normal dağılmıyorsa Mann-Whitney U Testi kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre, ekran süresi yüksek olan çocukların hem motor becerileri hem de duyuşal işleme alanlarında kontrol grubuna kıyasla anlamlı düzeyde daha düşük performans gösterdiği saptanmıştır ($p < 0.05$). Motor becerilerin tümünde iki grup arasında anlamlı farklar bulunmuştur ($p < 0.05$). Duyuşal işleme alanında ise oral duyuşal işlem, çoklu duyuşal işlem, görsel girdilerin düzenlenmesi, duyuşal girdilerin düzenlenmesi, duyuşal-sosyal cevaplar alt başlıklarında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde düşük puanlar elde edilmiştir ($p < 0.05$). Ayrıca iki grup arasında kayıt çeyreğinde de istatistiksel açıdan anlamlı fark gözlenmiştir ($p < 0.05$). Sonuç olarak, 2 saat ve üzeri günlük ekran maruziyetinin, erken çocukluk dönemindeki motor beceriler ve duyuşal işleme üzerine olumsuz etkiler yarattığı belirlenmiştir. Ekran maruziyetinin erken çocukluk dönemindeki motor koordinasyon, denge, hız, çeviklik gibi temel motor becerileri olumsuz etkilediğini göstermektedir. Aynı zamanda, çocukların duyuşal uyarılara karşı tepkiselliğinde azalma ve duyuşal bilgiyi işleme kapasitelerinde zayıflama gözlemlenmiştir. Bu durum, çocuğun günlük yaşam aktivitelerinde bağımsızlık, dikkat süresi ve sosyal katılım gibi işlevsel becerilerinde de sınırlılık yaratabilir. Araştırma, ekran süresi arttıkça çocuğun doğal çevreyle etkileşiminin azaldığını ve bunun

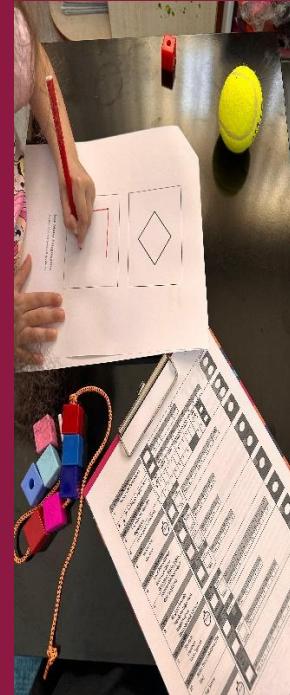
ANAHTAR KELİMELER

- Ergoterapi
- Okul öncesi çocuklar
- Ekran Maruziyeti
- Motor Beceriler
- Duyuşal İşleme Becerileri

İLETİŞİM

235331004@bvü.edu.tr

gelişimsel zemin üzerinde baskı yarattığını göstermektedir. Bu bağlamda, okul öncesi dönemde ekran kullanımına yönelik ailelerin bilinçlendirilmesi, çocukların aktif oyun ve duyuşal deneyimlere yönlendirilmesi, ayrıca riskli gruplarda duyu-motor gelişimi destekleyici ergoterapi temelli müdahalelerin yaygınlaştırılması büyük önem taşımaktadır.

TEZ SONUÇLARININ UYGULAMA ALANLARI

Bu araştırma, okul öncesi dönemde ekran maruziyetinin motor beceriler ve duyuşal işleme üzerinde olumsuz etkiler yaratabileceğini ortaya koymaktadır. Elde edilen bulgular, çocukların gelişimsel süreçlerinde ekran süresinin sınırlandırılması ve yerine hareket temelli, duyuşal deneyimleri destekleyen etkinliklerin artırılması gerektiğini göstermektedir.

Sonuçlar; ailelere, öğretmenlere ve sağlık profesyonellerine yol gösterici olup erken müdahale programlarının geliştirilmesine katkı sağlayabilir. Eğitim ortamlarında duyuşal bütünleme ve motor beceri destekleyici uygulamalara yer verilmesi, ayrıca ebeveynlere yönelik bilinçlendirme çalışmaları yapılması çocukların sağlıklı gelişimini destekleyecek önemli uygulama alanlarıdır.

AKADEMİK FAALİYETLER

Yıldırım M., Zengin Yazıcı G., Uğurlu Ü. (2025). Okul Öncesi Çocuklarda Ekran Maruziyetinin Motor Beceriler ve Duyusal İşleme Üzerine Etkisi: Pilot Bir Çalışma. *Ayasofya Lisansüstü Öğrenci Kongresi*, Mayıs 20-21, 2025, İstanbul, Türkiye.

ESKİ HÜKÜMLÜ EBEVEYNİ OLAN GENÇ YETİŞKİN BİREYLERDE AİDİYET, MOTİVASYON VE OKUPASYONEL PERFORMANSIN İNCELENMESİ

Leyla GÜREL

ORCID: 0009-0002-0018-0171

BEZMİÂLEM VAKIF ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ERGOTERAPİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

MEZUNİYET TARİHİ: 29 Eylül 2025

DANIŞMAN

Prof. Dr. Ümit UĞURLU

ORCID: 0000-0003-0360-1904

BEZMİÂLEM VAKIF ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ERGOTERAPİ ANABİLİM DALI
İSTANBUL – TÜRKİYE
uuugurlu@bezmialem.edu.tr

TEZ ÖZETİ

Aidiyet ihtiyacının önemi ve bu ihtiyacın karşılanmasının sonuçları üzerine geniş bir literatürü mevcuttur. Ancak uluslararası literatürde, aidiyetin dezavantajlı bireyler özelinde sınırlı biçimde ele alındığı görülmektedir. Bu çalışmanın amacı; eski hükümlü ebeveyni olan genç yetişkin bireylerde aidiyet düzeyini, aidiyeti etkileyebilecek faktörleri ve aidiyetin motivasyon ile okupasyonel performansla olan ilişkisini incelemektir. Çalışma sonucunda manevi inanca sahip olma ile kabul edilme düzeyi arasında anlamlı ilişki bulunmuştur. Ve aidiyet ile motivasyon ve okupasyonel performans arasında zayıf düzeyde anlamlı ilişkiler saptanmıştır. Elde edilen bulgular, aidiyetin içsel motivasyon ve okupasyonel performansla olan pozitif ilişkisini göstermesi bakımından dikkat çekicidir. Ayrıca manevi inanç ile kabul edilme düzeyi arasındaki anlamlı ilişki, bu bireylerin sosyal ve psikolojik destek mekanizmalarına olan ihtiyacını ortaya koymaktadır.

TEZ SONUÇLARININ UYGULAMA ALANLARI

Araştırmamanın sonuçları, ergoterapi uygulamalarında aidiyet duygusunun göz ardı edilmemesi gerektiğini ve müdahalelerin bireylerin toplumsal bağlarını güçlendirecek şekilde yapılandırılmasının önemini göstermektedir.

AKADEMİK FAALİYETLER

1- Yüksek lisans tezinden türetilen yayınlar, sunumlar ve patentler:

Gürel L., Uğurlu Ü., Zengin Yazıcı G. (2025). Eski Hükümlü Ebeveyni Olan Genç Yetişkin Bireylerde Aidiyet, Motivasyon ve Okupasyonel Performansın İncelenmesi (Sözlü Bildiri Sunumu). *Ayasofya Lisansüstü Öğrenci Kongresi*, 20-21 Mayıs, İstanbul, Türkiye.

ANAHTAR KELİMELER

(eski hükümlü, aidiyet, motivasyon, okupasyonel performans)

gurelleyla99@gmail

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU OLAN ÇOCUKLARIN EBEVEYNLERİNE VERİLEN EĞİTİM PROGRAMININ AİLE İŞLEVSELLİK DÜZEYİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Ebrar ÇİFTÇİ

ORCID: 0009-0003-9698-6256

BEZMİÂLEM VAKIF ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

ERGOTERAPİ ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS / DOKTORA PROGRAMI

MEZUNİYET TARİHİ: 29.08.2025

DANIŞMAN

Prof. Dr. Ümit UĞURLU

ORCID: 0000-0003-0360-1904

BEZMİÂLEM VAKIF ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

ERGOTERAPİ ANABİLİM DALI

İSTANBUL – TÜRKİYE

UUgurlu@bezmialem.edu.tr

TEZ ÖZETİ

Bu tez çalışması otizmlı çocukların ebeveynlerine verilen eğitim programının, aile işlevsellik düzeyine etkisini araştırmak amacıyla tek gruplu ön-test, son-test tasarımına göre yapıldı. Çalışmaya 0-6 yaş arası otizmlı çocukların ebeveynleri dahil edildi. Aile işlevselliği düzeyini ölçmek için Rehabilitasyonda Aile İşlevselliği Ölçeği kullanıldı. Verilerinin karşılaştırılmasında bağımlı gruplar t testi bağımsız iki grup t testi veya tek yönlü ANOVA analizi kullanıldı. Çalışmaya 23-54 yaş aralığında 37 olgu katıldı. Eğitim programı öncesi ve sonrası aile işlevsellik düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı fark elde edildi. Aile işlevselliğinin farkındalık, tutum, davranış ve rehabilitasyona katılım alt boyutlarında anlamlı artış bulundu. Toplumsal katılım alanında anlamlı bir fark tespit edilemedi. Otizmlı çocukların ebeveynlerine verilen eğitim programının ebeveynlerin aile işlevselliğini olumlu yönde etkileyebildiği sonucuna varılmıştır.

TEZ SONUÇLARININ UYGULAMA ALANLARI

Otizmlı çocukların ebeveynlerine verilen eğitim ile aile işlevselliği olumlu yönde etkilenmektedir. Ebeveynlerin otizmlı çocuğuna yönelik tutum ve farkındalığının eğitim programı desteğiyle artırılacağı gösterilmiştir. Böylece ebeveynlerin rehabilitasyon sürecine katılımının önemi de gösterilmiştir.

AKADEMİK FAALİYETLER

1. Çiftçi E., Uğurlu Ü., Zengin Yazıcı G. (2025). Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Çocukların Ebeveynlerine Verilen Ebeveyn Eğitim Programının Ebeveynlerin Aile İşlevsellik Düzeylerine Etkisinin İncelenmesi (Çevrimiçi Bildiri Sunumu). Ayasofya Lisansüstü Öğrenci Kongresi, 20-21 Mayıs, İstanbul, Türkiye

ANAHTAR KELİMELER

- Ergoterapi
- Ebeveyn Eğitimi
- Otizm
- Rehabilitasyon
- Katılım

İLETİŞİM

ebraarcciftci@gmail.com

DUYU BÜTÜNLEME UYGULAYAN TERAPİSTLERİN VESTİBÜLER SİSTEME BAĞLI FONKSİYONLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Meryem Rumeysa ADEMOĞLU

ORCID: 0009-0008-4872-7467

BEZMİÂLEM VAKIF ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ERGOTERAPİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

MEZUNİYET TARİHİ: 26/08/2025

DANIŞMAN

Prof. Dr. Ümit UĞURLU
ORCID: 0000-0003-0360-1904
BEZMİÂLEM VAKIF ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
ERGOTERAPİ ANABİLİM DALI
İSTANBUL – TÜRKİYE
UUgurlu@bezmialem.edu.tr

TEZ ÖZETİ

Bu çalışmanın amacı, duyu bütünleme (DB) terapisi uygulayan klinisyenlerin yoğun şekilde duyuşal uyarılara maruz kalmalarıyla bir engellilik veya GYA'da kısıtlılık yaşayıp yaşamadıklarını belirlemektir. Anketler, DB terapisi uygulayan ergoterapist ve fizyoterapistlere sosyal medya ve e-posta yolu ile iletildi. DB terapisi uygulayan klinisyenlerin baş dönmesine bağlı engellilik durumu beklenen düzeyden farklı değildi ($p > 0,05$). Bununla birlikte katılımcıların baş dönmesi ve denge bozukluğuyla ilişkili GYA'daki kısıtlılık düzeyleri beklenen durumdan yüksekti ($p < 0,001$).

TEZ SONUÇLARININ UYGULAMA ALANLARI

Bu çalışma, DB terapisi uygulayan klinisyenlerin yoğun görsel ve vestibüler uyarılara maruz kalmaları nedeniyle oluşabilecek etkilenim düzeylerini ortaya koymaktadır. Elde edilen bulgulara göre terapistlerin, çalışma koşullarının iyileştirilmesi önerilebilir.

AKADEMİK FAALİYETLER

Ademoğlu M. R., Uğurlu Ü., Zengin Yazıcı G. (2025). Duyu Bütünleme Uygulayan Terapistlerin Vestibüler Sisteme Bağlı Fonksiyonlarının Değerlendirilmesi (Çevrimiçi Bildiri Sunumu). *Ayasofya Lisansüstü Öğrenci Kongresi*, 20-21 Mayıs, İstanbul, Türkiye.

ANAHTAR KELİMELER

- Duyu bütünleme,
- Uyarı,
- Baş dönmesi,
- Dengesizlik,
- Ergonomi

İLETİŞİM

meryemmademoglu@gmail.com